

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

10.07.2025 р.

Одеса

№ 65/31-рк/к

Виробниче управління житлово –
комунального господарства
м. Березівка

*(інформація, доступ до якої
обмежено)*

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

1. Предмет рекомендацій

- (1) Дії Виробничого управління житлово-комунального господарства м. Березівка, які полягають в укладенні зі споживачами діючих договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які не відповідають умовам типових договорів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (зі змінами), містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

2. Суб'єкт господарювання, якому надаються рекомендації

- (2) Виробничого управління житлово-комунального господарства м. Березівка (далі – ВУЖКГ м. Березівка) (ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація, доступ до якої обмежено)*); місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (3) Відповідно до відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності ВУЖКГ м. Березівка за кодом КВЕД є *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (4) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ВУЖКГ м. Березівка є суб'єктом господарювання.

3. Процесуальні дії

- (5) Відповідно до статей 3, 7, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3, 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснюється в межах Одеської області державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції на регіональному ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (6) Відділенням на адресу ВУЖКГ м. Березівка надіслано вимогу від 20.01.2025 № 65-02/183е про надання інформації, на яку листом від 11.02.2025 № 01-02-015 (вх. від 19.02.2025 № 65-01/480), надано інформацію (пояснення та копії документів).

4. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (7) Аналіз та дослідження становища ВУЖКГ м. Березівка на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснювалось відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика).

4.1.1. Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- (8) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

4.1.1.1. Суб'єкт господарювання

- (9) Згідно з пунктом 3.4 Методики визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установалення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (10) ВУЖКГ м. Березівка є суб'єктом господарювання згідно із Законом України «Про захист економічної конкуренції».
- (11) Об'єктом аналізу є ВУЖКГ м. Березівка – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.1.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (12) Об'єктом аналізу є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.1.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище.

4.1.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання.

- (13) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які

обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

- (14) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ВУЖКГ м. Березівка, є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (15) Відповідно до пункту 4.2. Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

4.1.2.2. Споживчі характеристики

- (16) Відповідно до Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (17) Згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» житлово - комунальні послуги – це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (18) Законом України «Про житлово-комунальні послуги» послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення віднесено до комунальних послуг.
- (19) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» *централізоване питне водопостачання* - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (20) У відповідності до пункту 29 частини першої статті 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» *централізоване водовідведення* - господарська діяльність у сфері збирання, транспортування, очищення та скидання стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.
- (21) Основною споживчою властивістю послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є їх надання суб'єктами господарювання, які мають діючі водопровідно-каналізаційні мережі, що їм належать або ними використовуються (експлуатуються).

4.2.1.2. Умови споживання

- (22) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у відповідності до норм діючого законодавства України надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуг відповідно до статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (23) Таким чином, головною умовою споживання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є укладання договорів між виконавцем та споживачем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.2.1.3. Умови реалізації

- (24) Згідно з пунктом 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» господарська діяльність з надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення підлягає ліцензуванню
- (25) Надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише при наявності дозволу на спеціальне водокористування у відповідності до

Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 № 321.

- (26) ВУЖКГ м. Березівка діє на підставі ліцензії Одеської обласної державної адміністрації на право надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення від 08.08.2017 № 700/А-2017 та дозволу на спеціальне водокористування Державного агентства водних ресурсів України від 05.07.2023 № 143/ОД/49д-23, є виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і, відповідно, забезпечує їх розповсюдження в межах систем комунального водопостачання та водовідведення, що знаходяться на балансі даного Підприємства.
- (27) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються із застосуванням певних інженерних мереж та згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» віднесені до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.
- (28) ВУЖКГ м. Березівка, здійснюючи діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, є суб'єктом природної монополії та відповідно внесено до Зведеного переліку природних монополій, розміщеному на офіційному сайті Антимонопольного комітету України <https://www.amcu.gov.ua> станом на 31.05.2025.
- (29) Відповідно до частини 2 статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, колективний договір) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач (співвласник багатоквартирного будинку, власник будівлі, у тому числі власник індивідуального садибного житлового будинку), колективний споживач).
- (30) Виконавець послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення зобов'язаний готувати, укладати та переукладати із споживачами договори відповідно до обраної моделі договірних відносин.

4.2.1.4. Ціна

- (31) Відповідно до частини першої статті 191 Господарського кодексу України державні регульовані ціни запроваджуються Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень у встановленому законодавством порядку.
- (32) Частиною першою статті 10 Закону України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що суб'єкти господарювання під час провадження господарської діяльності використовують вільні ціни та державні регульовані ціни.
- (33) Частиною першою статті 10 Закону України «Про житлово – комунальні послуги» передбачено, що ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.
- (34) Рішенням виконавчого комітету Березівської міської ради від 27.07.2018 № 07-08 «Про затвердження тарифів на послуги, які надаються Виробничим управлінням житлово-комунального м. Березівка» затверджено тарифи:

На водопостачання:

- населення:
 - при наявності засобу обліку – 13,20 грн/м³;
 - при відсутності засобу обліку – 35,00 грн. на місяць з 1 людини;
- бюджетні установи та організації – 17,16 грн/м³;
- інші споживачі – 19,45 грн/м³.

На водовідведення:

- населення – 4,58 грн/м³;

- бюджетні установи та організації – 6,70 грн/м³;
 - інші споживачі – 6,70 грн/м³.
- (35) Рішенням виконавчого комітету Березівської міської ради від 05.11.2024 № 11-187 «Про затвердження тарифів на послуги, які надаються Виробничим управлінням житлово-комунального м. Березівка для бюджетних установ, організацій та інших підприємств» встановлено тарифи на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у розмірі:
- бюджетні установи та організації – 40,50 грн/м³ (з ПДВ);
 - інші споживачі – 48,00 грн/м³ (з ПДВ).
- Зазначені тарифи є діючими на теперішній час.
- (36) Отже, кінцеві споживачі послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не мають можливості впливу на ціну послуг, у тому числі під час врегулювання договірних відносин на послуги, оскільки тарифи на ці послуги затверджує відповідний орган місцевого самоврядування.
- (37) Таким чином, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються В У Ж К Г м. Б е р е з і в к а на платній основі, а отже є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище В У Ж К Г м. Б е р е з і в к а.

4.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (38) Учасниками ринку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є:
- надавачі (виконавці) послуг – суб'єкти господарювання, які надають послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
 - споживачі послуг - фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.3. Визначення товарних меж ринку

- (39) Відповідно до пункту 1.3. Методики:
- товар – це будь – який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
 - товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- (40) Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (41) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей,
 - умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

- (42) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (43) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (44) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за споживчими властивостями, умовами користування, технічними характеристиками тощо не мають товарів – замінників.
- (45) Споживач може отримати вказані послуги лише у суб'єкта господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на визначеній території, де обслуговуються водопровідно-каналізаційні мережі.
- (46) Оскільки послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є послугами, які не мають замінників, відтак у споживачів цих послуг відсутня альтернатива.
- (47) Отже, товарними межами ринку є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

- (48) Відповідно до пункту 1.3. Методики територіальні (географічні) межі ринку - територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (49) Положеннями пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 №307 (далі – Ліцензійні умови), визначено термінологію:
 - система централізованого водопостачання - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам;
 - система централізованого водовідведення (каналізація) - комплекс об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом відведення та очищення стічної води населених пунктів;
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
- (50) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (51) Особливістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є їх отримання безпосередньо у суб'єкта господарювання, який провадить цю діяльність за місцем знаходження діючих водопостачальних та каналізаційних мереж.
- (52) Згідно з інформацією, наданою ВУЖКГ м. Березівка, протягом 2024 року та у 2025 році надавались та продовжують надаватись послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Березівка, села Ланове, Роздол, Вікторівка Березівського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які йому належать або ним використовуються (експлуатуються).
- (53) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є територія м. Березівка, сіл Ланове, Роздол, Вікторівка Березівського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) ВУЖКГ м. Березівка.

4.5. Часові межі ринку

- (54) Відповідно до пункту 1.3. Методики часові межі ринку - час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (55) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (56) Виходячи із положень статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пропозиція та попит на відповідні товари мають існувати протягом певного часу.
- (57) Протягом 2024 року та січня – червня 2025 року ВУЖКГ м. Березівка надавало та надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення відповідно до укладених договорів, які є діючими.
- (58) Згідно з наданою ВУЖКГ м. Березівка листом від листом від 11.02.2025 № 01-02-015 (вх. № 65-02/480 від 19.02.2025) інформацією, загальна кількість споживачів, які мають договірні відносини з ВУЖКГ м. Березівка та користуються послугами з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, становить: населення – 2483; інші споживачі – 98.
- (59) Строк дії договорів, укладених ВУЖКГ м. Березівка у 2024 році для суб'єктів господарювання – з моменту підписання на два роки з пролонгацією на кожен наступний рік на тих же умовах; для фізичних осіб - з моменту підписання до 31.12.2024 року з пролонгацією на наступний період на тих же умовах.
- (60) Строк дії договорів, укладених ВУЖКГ м. Березівка в 2025 році: для суб'єктів господарювання - з моменту підписання на два роки з пролонгацією на кожен наступний рік на тих же умовах; для фізичних осіб - з моменту підписання до 31.12.2025 року з пролонгацією на наступний період на тих же умовах.
- (61) Таким чином, договори, укладені з фізичними та юридичними особами протягом 2024 – 2025 років є діючими.
- (62) ВУЖКГ м. Березівка залишається єдиним надавачем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних (географічних) межах м. Березівка, сіл Ланове, Роздол, Вікторівка Березівського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які йому належать або ним використовуються (експлуатуються).
- (63) Таким чином, протягом 2024 року та січня – червня 2025 року сукупність товарно - грошових відносин між ВУЖКГ м. Березівка та споживачами послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах м. Березівка, сіл Ланове,

Роздол, Вікторівка Березівського району Одеської області не зазнала істотних змін.

- (64) У зв'язку з вищевикладеним, часовими межами даного ринку визначено період 2024 року та січня - червня 2025 року.

4.6. Визначення потенційних конкурентів

- (65) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання:
- які мають матеріально — технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості;
 - які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;
 - нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (66) Зважаючи на специфіку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та їх технологічну особливість, надання зазначених послуг можливе лише при наявності спеціального обладнання для організації надання цих послуг, отримання дозволу на спеціальне водокористування та ліцензії на провадження господарської діяльності з надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (67) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (68) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово – комунальні послуги» виконавцями комунальних послуг, зокрема, послуги з централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання; послуги з централізованого водовідведення – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- (69) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також враховуючи те, що ринок централізованого водопостачання та централізованого водовідведення знаходиться в стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.
- (70) З огляду на зазначене, у В У Ж К Г м . Б е р е з і в к а протягом 2024 року та січня – червня 2025 року відсутні конкуренти на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Березівка, сіл Ланове, Роздол, Вікторівка Березівського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно – каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) В У Ж К Г м Б е р е з і в к а .

4.7. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (71) Згідно з пунктом 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (72) Отже, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринок послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є: економічні обмеження, пов'язані з

необхідністю залучення значних коштів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також наявність власних або орендованих мереж, необхідність отримання ліцензії на надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, отримання спеціального дозволу на водокористування тощо.

4.8. Встановлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (73) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- на цьому ринку в нього немає жодного конкурента;
 - не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (74) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (75) З урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність В У Ж К Г м. Б е р е з і в к а, яке є єдиним надавачем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Березівка, сіл Ланове, Роздол, Вікторівка Березівського району Одеської області диктувати свої умови при продажу товару є ознакою ринкової влади.
- (76) Ураховуючи вищезазначене, становище В У Ж К Г м. Б е р е з і в к а протягом 2024 року та січня – червня 2025 року на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах м. Березівка, сіл Ланове, Роздол, Вікторівка Березівського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно – каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) В У Ж К Г м. Б е р е з і в к а, є таким, що має ознаки монопольного (домінуючого) з часткою 100 %, оскільки В У Ж К Г м. Б е р е з і в к а не має жодного конкурента на цьому ринку.

5. Нормативно-правове регулювання

- (77) Відносини, що виникають у процесі надання та споживання житлово-комунальних послуг, регулюються Законом України «Про житлово-комунальні послуги».
- (78) Відповідно до пунктів 2, 5, 6, 13 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:
- виконавець комунальної послуги – суб'єкт господарювання, що надає комунальну послугу споживачу відповідно до умов договору;
 - житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг;
 - індивідуальний споживач - фізична або юридична особа, яка є власником (співвласником) нерухомого майна, або за згодою власника інша особа, яка користується об'єктом нерухомого майна і отримує житлово-комунальну послугу для власних потреб та з якою або від імені якої укладено відповідний договір про надання житлово-комунальної послуги;
 - споживач житлово-комунальних послуг – індивідуальний або колективний споживач.

- (79) Згідно з частинами першою та третьою статті 2 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» предметом регулювання цього Закону є відносини, що виникають у процесі надання споживачам послуг, зокрема з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Норми цього Закону застосовуються з урахуванням особливостей, встановлених законами, що регулюють відносини у сферах, зокрема централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (80) У відповідності до частини першої статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.
- (81) Частиною другою статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що договори про надання житлово-комунальних послуг укладаються відповідно до типових або примірних договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону. Договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, колективний договір) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач (співвласник багатоквартирного будинку, власник будівлі, у тому числі власник індивідуального садибного житлового будинку), колективний споживач).
- (82) Відповідно до пунктів 1-8 частини третьої статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» істотними умовами договору про надання житлово-комунальної послуги є:
- перелік послуг;
 - вимоги до якості послуг;
 - права і обов'язки сторін;
 - відповідальність сторін за порушення договору;
 - ціна послуги;
 - порядок оплати послуги;
 - порядок і умови внесення змін до договору, в тому числі щодо ціни послуги;
 - строк дії договору, порядок і умови продовження його дії та розірвання.
- (83) Крім того, відповідно до частини другої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавець комунальної послуги, який займає монопольне становище на ринку, за наявності у нього технічних можливостей надання комунальної послуги не вправі відмовити в укладенні відповідного договору споживачеві чи іншій особі, яка відповідно до договору або закону укладає такий договір в інтересах споживача, якщо інше не передбачено законом.
- (84) Статтями 7, 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначені права і обов'язки споживачів, у тому числі індивідуальних, та відповідно виконавців комунальних послуг.
- (85) Так, відповідно до пункту 1 частини другої статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» індивідуальний споживач зобов'язаний укладати договори про надання житлово-комунальних послуг у порядку і випадках, визначених законом. Відповідно до пункту 2 частини другої статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавець комунальної послуги зобов'язаний готувати та укладати із споживачем договори про надання комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання згідно з типовим договором.
- (86) Частиною четвертою статті 23 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що послуга з централізованого водопостачання надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами правил надання послуг з централізованого водопостачання, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.
- (87) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що послуга з централізованого водовідведення надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та

вимогами правил надання послуг з централізованого водовідведення, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.

- (88) Постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (зі змінами) (далі – Постанова № 690), затвержені:
- Правила надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Правила в редакції Постанови КМУ від 02.02.2022 № 85);
 - типовий індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем;
 - типовий індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (без обслуговування внутрішньобудинкових мереж);
 - типовий договір з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
 - типовий договір з колективним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
 - типовий колективний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (89) Згідно з пунктом 1 Правил в редакції Постанови КМУ від 02.02.2022 № 85 ці Правила регулюють відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - виконавець), та індивідуальним і колективним споживачем, який отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також визначеною власником (співвласниками) особою, що здійснює розподіл обсягів послуг.
- (90) Відповідно до пункту 5 Правил в редакції Постанови КМУ від 02.02.2022 № 85 послуги надаються споживачу згідно з умовами типового договору про надання послуг, що укладається з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про житлово-комунальні послуги», та вимогами цих Правил.
- (91) Згідно з пунктом 14 Правил в редакції Постанови КМУ від 02.02.2022 № 85 надання послуг здійснюється виключно на договірних засадах.
- (92) Послуги надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги відповідно до статей 13 і 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (93) З пропозицією про укладення договору про надання комунальних послуг або про внесення змін до нього (крім індивідуальних договорів, укладених відповідно до частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги») може звернутися будь-яка сторона, надавши письмово другій стороні проект відповідного договору (змін до нього), складений згідно з типовим договором, або шляхом надсилання через Єдину платформу електронного повідомлення з пропозицією укласти електронний договір (офертою) (за наявності електронних кабінетів у споживача та виконавця).
- (94) Індивідуальний договір вважається укладеним із споживачем, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця послуги співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали відповідний договір з виконавцем.
- (95) Індивідуальний договір з власником індивідуальних (садибних) житлових будинків вважається укладеним, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця послуг, якщо такий власник не вчинив дій щодо відключення (відмови) від комунальної послуги (фактичне виконання робіт із відключення будинку).

- (96) Фактом приєднання споживача до умов індивідуального договору (акцептування договору) є вчинення споживачем будь-яких дій, які свідчать про його бажання укласти договір, зокрема надання виконавцю підписаної заяви-приєднання, сплата рахунка за надані послуги, факт отримання послуг або надсилання через Єдину платформу електронного повідомлення про прийняття пропозиції укласти електронний договір (акцепт), наданої відповідно до вимог статей 10 та 11 Закону України «Про електронну комерцію» (за наявності електронних кабінетів у споживача та виконавця).
- (97) З огляду на зазначене, згідно з положеннями діючого законодавства надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.
- (98) Договори про надання житлово-комунальних послуг повинні відповідати типовим або примірним договорам, форма яких затверджена Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону.
- (99) При цьому саме на виконавця послуг законодавець покладає обов'язок забезпечення підготовки та укладення із споживачем відповідних договорів за законодавчо встановленою формою з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання.

6. Обставини, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

- (100) Листом від 11.02.2025 № 01-02-015 (вх. від 19.02.2025 № 65-01/480), ВУЖКГ м. Березівка надало Відділенню вибірково копії укладених в 2024-2025 роках договорів із споживачами (фізичними особами та юридичними особами) про надання послуг із централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які є діючими (інформація наведена в Таблиці 1).

Таблиця 1

№ з/п	Дата та номер договору	Споживач
<i>Фізичні особи</i>		
1.	<i>(інформація, доступ до якої обмежено)</i>	<i>(інформація, доступ до якої обмежено)</i>
2.	<i>(інформація, доступ до якої обмежено)</i>	<i>(інформація, доступ до якої обмежено)</i>
3.	<i>(інформація, доступ до якої обмежено)</i>	<i>(інформація, доступ до якої обмежено)</i>
<i>Суб'єкти господарювання</i>		
1.	<i>(інформація, доступ до якої обмежено)</i>	<i>(інформація, доступ до якої обмежено)</i>

- (101) Відділення встановило, що умови договорів, укладених ВУЖКГ м. Березівка в 2024-2025 роках, які є діючими з фізичними та з юридичними особами, не відповідають умовам типових договорів, затверджених вказаною вище постановою Кабінету Міністрів України, що діяла на момент укладення даним ВУЖКГ м. Березівка договорів.
- (102) За результатами аналізу Відділенням встановлено, що умови діючих договорів про надання послуг із централізованого водопостачання та водовідведення, укладених ВУЖКГ м. Березівка в 2024 - 2025 роках з фізичними особами не відповідають умовам типових договорів, форма яких затверджена Постановою № 690 (зі змінами).
- (103) Для прикладу, проаналізовано договори про надання населенню послуг з водопостачання, водовідведення, прибирання, вивезення та утилізація побутового сміття від *(інформація, доступ до якої обмежено)* № *(інформація, доступ до якої обмежено)*, (укладений із фізичною особою – *(інформація, доступ до якої обмежено)*), за адресою *(інформація, доступ до якої обмежено)* та виявлено, що їх умови не відповідають положенням чинного законодавства, про що зазначено у таблиці 2:

Умови Типового договору (Типовий індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення), затвердженого Постановою № 690 (зі змінами)	Умови договору в редакції ВУЖКГ м. Березівка	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
Розділ «Порядок надання та вимоги до якості послуг»	Не передбачено	Відсутність у договорах встановленого порядку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, відсутність встановлених вимог до кількісних та якісних характеристик послуг, положень щодо безперервності надання послуг споживачеві, а також відсутність визначеного строку проведення виконавцем послуг аварійно- відновлювальних робіт може призвести як до безпідставного виникнення перерв у наданні послуг, так і до затягування виконавцем послуг на власний розсуд встановлених законодавством строків проведення цих робіт, у які споживач може бути позбавлений можливості отримання послуг, що може призвести до ущемлення його інтересів.
П. 16. Початок періоду виходу з ладу вузла комерційного обліку визначається: за даними електронного архіву - у разі отримання з нього інформації щодо дати початку періоду виходу з ладу вузла комерційного обліку; з дати, що настає за днем останнього періодичного огляду вузла комерційного обліку, - у разі відсутності електронного архіву. Кінцем періоду виходу з ладу вузла	3.3.5. У разі несправності засобу обліку проводити нарахування за послуги згідно з нормами споживання.	Відсутність визначення у договорах процедури обліку отриманих послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, може призвести до ущемлення інтересів споживачів у вигляді нарахування надмірної плати за послуги та, відповідно, до

<p>комерційного обліку є день прийняття на абонентський облік відремонтованого або заміненого вузла комерційного обліку.</p> <p>п. 17. Початок періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його втратою визначається з дня, наступного за днем останнього дистанційного отримання показань, або з дня, наступного за днем останнього зняття його показань (в усіх інших випадках).</p> <p>Кінцем періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його втратою є дата прийняття на абонентський облік вузла комерційного обліку, встановленого на заміну втраченого.</p> <p>п. 18. На час відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, проведенням перевірки засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузла обліку, комерційний облік ведеться розрахунково відповідно до Методики розподілу.</p> <p>Початок періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, перевіркою засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, визначається з дати, наступної за днем розпломбування вузла комерційного обліку. Кінцем періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, перевіркою засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, є день прийняття на абонентський облік.</p> <p>п. 19. Зняття показань засобів вимірювальної техніки вузла (вузлів) комерційного обліку послуги здійснюється виконавцем щомісяця</p>	<p>Не передбачено</p> <p>Не передбачено</p>	<p>додаткових фінансових витрат споживачів. Відсутність у договорі законодавчо встановленого механізму обліку спожитих послуг у разі виходу з ладу або втрати вузла комерційного обліку, може призвести до ущемлення інтересів споживача у вигляді необґрунтованого нарахування плати за спожиті послуги, та, відповідно, до його додаткових фінансових витрат. Відсутність у договорі законодавчо встановлених періодів початку та закінчення виходу з ладу вузла комерційного обліку, його відсутності у зв'язку з його втратою, ремонтом або заміною може призвести до ущемлення інтересів споживача у вигляді нарахування виконавцем послуг збільшеної плати за спожиті послуги та, відповідно, до його додаткових фінансових витрат.</p> <p>Відсутність такої умови Типового договору може призвести до неправомірного нарахування плати за фактично не спожитий обсяг послуг.</p>
<p>Розділ «Ціна та порядок оплати послуги, порядок та умови внесення змін до договору»:</p> <p>30. У разі прийняття уповноваженим органом рішення про зміну цін/тарифів на послугу з централізованого водопостачання та/або на послугу з централізованого водовідведення виконавець у строк,</p>	<p>Розділ «Оплата спожитих послуг»</p> <p>Не передбачено</p>	<p>Обмеження прав споживачів щодо отримання інформації про ціни/тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення може призвести до ущемлення інтересів споживача та додаткових фінансових</p>

<p>що не перевищує 15 днів з дати введення її у дію, повідомляє про це споживачу з посиланням на рішення відповідного органу.</p> <p>У разі зміни зазначених тарифів протягом строку дії цього договору новий розмір тарифів застосовується з моменту його введення в дію без внесення сторонами додаткових змін до цього договору. Виконавець зобов'язаний забезпечити їх оприлюднення на офіційному веб-сайті.</p> <p>32. Виконавець формує та надає споживачу рахунок на оплату спожитих послуг не пізніше ніж за десять днів до граничного строку внесення плати за спожиту послугу.</p> <p>Рахунок надається на паперовому носії. На вимогу або за згодою споживача рахунок може надаватися в електронній формі, у тому числі за допомогою доступу до електронних систем обліку розрахунків споживачів.</p> <p>33. Споживач здійснює оплату за цим договором щомісяця не пізніше останнього числа місяця, що є розрахунковим періодом.</p>	<p>Не передбачено</p> <p>2.1. Розрахунковим періодом є календарний місяць.</p> <p>2.2 Оплата спожитих послуг за розрахунковий період здійснюється Споживачем шляхом перерахування грошей на банківський рахунок виконавця не пізніше ніж до 20 числа наступним за розрахунковим місяцем</p>	<p>витрат.</p> <p>Відсутність у договорі законодавчо встановленого строку для надання виконавцем послуг споживачу рахунку на оплату спожитих послуг, а також способу його надання споживачу, може призвести до ущемлення його інтересів у вигляді обмеження прав споживача на вчасне отримання у визначений спосіб інформації про суми нарахувань та/або заборгованості за спожиті послуги. Обмеження прав споживачів щодо отримання інформації про суми нарахувань та/або заборгованості за отримані послуги.</p> <p>Може призвести до ущемлення інтересів споживачів у вигляді неправомірного нарахування пені за оплату послуг не у встановлений строк та відповідно до фінансових витрат споживачів</p>
<p>39. Споживач має право:</p> <p>3) на відшкодування збитків, завданих його майну, шкоди, заподіяної його життю або здоров'ю внаслідок неналежного надання або ненадання послуг та незаконного проникнення в</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Ущемлення інтересів споживача через звуження виконавцем послуг обсягу законодавчо встановлених прав споживача, що може мати наслідком</p>

<p>належне йому житло (інший об'єкт нерухомого майна).</p> <p>5) на зменшення у встановленому законодавством порядку розміру плати за послуги у разі її ненадання, надання не в повному обсязі або належної якості.</p> <p>6) отримувати від виконавця неустойку (штраф) у розмірі 0,01 відсотка вартості середньодобового споживання послуг, визначеної за попередні 12 місяців (якщо попередніх місяців нараховується менш як 12 - за фактичний час споживання послуг, але не менше 15 днів), за кожен день ненадання послуг, надання їх не в повному обсязі або неналежної якості (крім нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт або періоду, протягом якого відбувалася ліквідація або усунення виявлених неполадок, пов'язаних з отриманням послуг, що виникли з вини споживача).</p> <p>7) на перевірку кількості та якості послуг в установленому законодавством порядку.</p> <p>11) на неоплату вартості послуг у разі їх невикористання (за відсутності приладів обліку) за період тимчасової відсутності в житловому приміщенні (іншому об'єкті нерухомого майна) споживача та інших осіб понад 30 календарних днів за умови надання виконавцю заяви та документального підтвердження (зокрема, довідки з місця тимчасового проживання, роботи, лікування, навчання, проходження військової служби (у тому числі отримані в іноземній державі), відбування покарання тощо, іншого документа, що підтверджує право на виїзд з України чи в'їзд в Україну у відповідний період часу) в електронній або паперовій формі відповідно до умов договору.</p> <p>12) звертатися до суду у разі порушення виконавцем умов цього договору.</p>		<p>недоотримання або позбавлення споживача можливості отримання коштів від виконавця послуг, а саме відшкодування нанесених споживачу збитків, сплати йому штрафів за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт,</p> <p>Може призвести до порушення інтересів споживачів в частині отримання послуги належної якості</p> <p>Відсутність у договорах права споживача на неоплату вартості послуг у разі їх невикористання за період тимчасової відсутності може призвести до порушення інтересів споживача, та додаткових витрат споживача</p> <p>Відсутність у договорах законодавчо встановлених прав споживачів на звернення до суду у разі невиконання умов договору з боку виконавця послуг може призвести до звуження кола прав споживачів та обмеження способів захисту їх</p>
---	--	---

		порушених прав з боку виконавця послуг.
<p>42 Виконавець зобов'язаний:</p> <p>2) вживати заходів до забезпечення питною водою у разі порушення функціонування систем централізованого водопостачання та водовідведення (аварійні ситуації);</p> <p>3) вирішувати питання, пов'язані з порушенням функціонування систем централізованого водопостачання та водовідведення (аварійні ситуації), відповідно до плану оперативних дій із забезпечення споживачів питною водою у відповідному населеному пункті (районі);</p> <p>8) розглядати у визначений законодавством строк претензії та скарги споживача і проводити відповідні перерахунки розміру плати за послуги в разі їх ненадання, надання не в повному обсязі, несвоєчасно або неналежної якості, а також в інших випадках, визначених цим договором.</p> <p>8¹) здійснювати перерахування розміру нарахованої плати за послуги та/або ненарахування її для споживача протягом періоду тимчасової відсутності в житловому приміщенні (іншому об'єкті нерухомого майна) споживача та інших осіб за умови отримання заяви та документального підтвердження відповідно до умов договору.</p> <p>10) виплачувати споживачу штраф за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт на об'єктах, що забезпечують надання послуг та перебувають у його власності (користуванні), у розмірі, визначеному цим договором.</p> <p>12) своєчасно та за власний рахунок проводити роботи з усунення виявлених неполадок, пов'язаних з наданням послуг, що виникли з його вини.</p> <p>14) здійснювати розподіл загальнобудинкового обсягу послуг між співвласниками багатоквартирного будинку в порядку, передбаченому законодавством та цим договором.</p> <p>15) контролювати дотримання</p>	Не передбачено	Звуження кола законодавчо встановлених обов'язків виконавця послуг може призвести до ущемлення інтересів споживача, в тому числі, у вигляді неотримання послуг або їх отримання не в повному обсязі або неналежної якості, недоотримання або позбавлення споживача можливості отримання коштів від виконавця послуг, а саме відшкодування нанесених споживачу збитків, сплати йому штрафів за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт, позбавлення його права на здійснення перерахунків плати за послуги у відповідності до законодавчо встановленого механізму їх здійснення, що може призвести до необґрунтованих фінансових витрат споживача

<p>установлених міжпіврічних інтервалів для засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузла комерційного та розподільного обліку.</p> <p>16) протягом п'яти робочих днів надсилати управителю або відповідним виконавцям скарги споживачів щодо надання комунальних послуг у разі, коли вирішення таких питань належить до повноважень управителя або інших виконавців послуг.</p> <p>17) самостійно протягом місяця, що настає за розрахунковим періодом, здійснювати перерахунок вартості послуг за весь період їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості відповідно до порядку, визначеного Кабінетом Міністрів України, а також сплачувати споживачеві неустойку (штраф) у розмірі 0,01 відсотка середньодобової вартості споживання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, визначеної за попередні 12 місяців (якщо попередніх місяців нараховується менш як 12 - за фактичний час споживання послуг), за кожен день ненадання послуг, надання їх не в повному обсязі або неналежної якості (за виключенням нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт або періоду, протягом якого відбувалися ліквідація або усунення виявлених неполадок, пов'язаних з отриманням послуг, що виникли з вини споживача).</p>		
<p>45 Виконавець має право обмежити (припинити) надання послуг споживачеві у разі непогашення в повному обсязі заборгованості з оплати спожитих послуг.</p> <p>Виконавець надсилає споживачеві попередження про те, що у разі непогашення ним заборгованості надання послуг може бути обмежене (припинене), рекомендованим листом (з повідомленням про вручення) та шляхом повідомлення споживачеві через його особистий кабінет.</p> <p>Таке попередження надсилається споживачеві не раніше наступного робочого дня після закінчення</p>	<p>7.3. Виконавець має право обмежити або припинити надання послуг у випадках:</p> <ul style="list-style-type: none"> - невиконання Споживачем умов договору; - несвочасного внесення оплати за надані послуги; <p>Повторне підключення системи водопостачання проводиться Виконавцем лише після сплати Споживачем всієї суми боргу та оплати послуг підключення</p>	<p>Викладення норми у редакції ВУЖКГ м. Березівка позбавляє споживача права бути обізнаним із встановленими законодавством вимогами щодо обмеження (припинення) надання послуг споживачу, способів та строку надіслання споживачу попередження від виконавця та строку, протягом якого після отримання споживачем такого попередження</p>

<p>граничного строку оплати, визначеного законодавством та/або договором.</p> <p>Обмеження (припинення) надання послуг здійснюється виконавцем відповідно до частини четвертої статті 26 Закону України “Про житлово-комунальні послуги” протягом 30 днів з дня отримання споживачем попередження від виконавця.</p> <p>46. Постачання послуг у разі їх обмеження (припинення) відновлюється в повному обсязі протягом наступного дня з дати повного погашення заборгованості за фактично спожиті послуги чи з дати укладення угоди про реструктуризацію заборгованості.</p> <p>Витрати виконавця, пов’язані з відновленням надання послуг споживачу, підлягають відшкодуванню за рахунок споживача відповідно до кошторису витрат на відновлення надання послуг, складеного виконавцем.</p>		<p>здійснюється виконавцем обмеження (припинення) надання послуг, що може мати наслідком позбавлення можливості споживача скористатись 30 – денним строком для погашення заборгованості та отримувати послуги без їх припинення чи обмеження, а також надає можливість виконавцю послуг обмежувати (припиняти) надання послуг раніше від встановленого законодавством строку.</p> <p>Відсутність у зазначених договорах умов Типового договору щодо строку відновлення обмеження (припинення) послуг у разі укладення угоди про реструктуризацію заборгованості може надавати можливість виконавцю послуг затримувати відновлення послуг споживачу.</p>
<p>48. Виконавець зобов’язаний прибути на виклик споживача для проведення перевірки якості надання послуг у строк не пізніше ніж протягом однієї доби з моменту отримання відповідного повідомлення споживача.</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорах визначеного строку, протягом якого Виконавець зобов’язаний прибути на виклик споживача для проведення перевірки якості надання послуг, може призвести до затягування виконавцем на власний розсуд встановленого законодавством строку, в який споживач може бути позбавлений можливості отримання послуг належної якості, що може призвести до ущемлення його інтересів.</p>
<p>53. Припинення дії цього договору не звільняє сторони від обов’язку виконання зобов’язань, які на дату такого припинення залишилися невиконаними, зокрема здійснення перерахунку плати за послуги в разі їх ненадання, надання не в повному обсязі, несвоєчасно або неналежної якості, здійснення остаточних нарахувань плати за послуги та остаточних розрахунків.</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорах такої умови Типового договору позбавляє споживача права бути повною мірою обізнаним із встановленим законодавством обов’язком виконання сторонами зобов’язань, які на дату припинення</p>

		<p>договору залишилися невиконаними, як безпосередньо для виконавця, так і споживача, що може призвести до зменшення обсягів відповідальності для виконавця, недоотримання споживачем коштів від здійснення перерахунку плати за послуги в разі їх ненадання, надання не в повному обсязі, несвоєчасно або неналежної якості, здійснення остаточних нарахувань плати за послуги та остаточних розрахунків.</p>
--	--	--

- (104) Крім того, договори, укладені ВУЖКГ м. Березівка з суб'єктами господарювання щодо надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які є діючими, також не відповідають умовам типових договорів, форма яких затверджена Постановою № 690 (зі змінами).
- (105) Так, до прикладу, за результатом аналізу договору про надання послуг від *(інформація, доступ до якої обмежено)* № *(інформація, доступ до якої обмежено)*, укладеного ВУЖКГ м. Березівка з ФОП *(інформація, доступ до якої обмежено)* за адресою *(інформація, доступ до якої обмежено)*, виявлено наступне:

Таблиця 3

Умови Типового договору (Типовий договір з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення), затверджений Постановою № 690 (зі змінами)	Умови договору в редакції ВУЖКГ м. Березівка	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
Розділ «Порядок надання та вимоги до якості послуг»	Не передбачено	Відсутність у договорах встановленого порядку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, відсутність встановлених вимог до кількісних та якісних характеристик послуг, положень щодо безперервності надання послуг споживачеві, а також відсутність визначеного строку проведення виконавцем

		<p>послуг аварійно-відновлювальних робіт може призвести як до безпідставного виникнення перерв у наданні послуг, так і до затягування виконавцем послуг на власний розсуд встановлених законодавством строків проведення цих робіт, у які споживач може бути позбавлений можливості отримання послуг, що може призвести до ущемлення його інтересів.</p>
Розділ «Облік послуги»	Не передбачено	<p>Відсутність визначення у договорах процедури обліку отриманих послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, може призвести до ущемлення інтересів споживачів у вигляді нарахування надмірної плати за послуги та, відповідно, до додаткових фінансових витрат споживачів. Відсутність у договорі законодавчо встановленого механізму обліку спожитих послуг у разі виходу з ладу або втрати вузла комерційного обліку, може призвести до ущемлення інтересів споживача у вигляді необґрунтованого нарахування плати за спожиті послуги, та, відповідно, до його додаткових фінансових витрат. Відсутність у договорі законодавчо встановлених періодів початку та закінчення виходу з ладу вузла комерційного обліку, його відсутності у зв'язку з його втрагою, ремонтом або заміною може</p>

		<p>призвести до ущемлення інтересів споживача у вигляді нарахування виконавцем послуг збільшеної плати за спожиті послуги та, відповідно, до його додаткових фінансових витрат.</p>
<p>Розділ «Ціна та порядок оплати послуги, порядок та умови внесення змін до договору»:</p> <p>20. У разі прийняття уповноваженим органом рішення про зміну цін/тарифів на послугу з централізованого водопостачання та/або на послугу з централізованого водовідведення виконавець у строк, що не перевищує 15 днів з дати введення її у дію, повідомляє про це споживачу з посиланням на рішення відповідного органу.</p> <p>У разі зміни зазначених тарифів протягом строку дії цього договору новий розмір тарифів застосовується з моменту його введення в дію без внесення сторонами додаткових змін до цього договору. Виконавець зобов'язаний забезпечити їх оприлюднення на офіційному веб-сайті.</p> <p>21. Розрахунковим періодом для оплати обсягу спожитих послуг є календарний місяць.</p> <p>Плата за абонентське обслуговування нараховується споживачу, який є власником (користувачем) приміщення у будівлі, щомісяця.</p> <p>Початок і закінчення розрахункового періоду для розрахунку розміру плати за абонентське обслуговування завжди збігаються з початком і закінченням календарного місяця відповідно.</p> <p>22. Виконавець формує та надає споживачу рахунок на оплату спожитих послуг не пізніше ніж за десять днів до граничного строку внесення плати за спожиту послугу.</p> <p>Рахунок надається на паперовому</p>	<p>Розділ «Порядок розрахунків»</p> <p>Не передбачено</p> <p>3.1 Оплата послуг Споживачем здійснюється шляхом перерахування грошей на розрахунковий рахунок Виконавця протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту одержання послуг у Виконавця.</p> <p>3.2 Форма розрахунків безготівкова</p> <p>Не передбачено</p>	<p>Обмеження прав споживачів щодо отримання інформації про ціни/тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення може призвести до ущемлення інтересів споживача та додаткових фінансових витрат.</p> <p>Відсутність у договорі законодавчо встановленого строку для надання виконавцем послуг споживачу рахунку на оплату спожитих послуг, а також способу його надання споживачу, може призвести до ущемлення його інтересів у вигляді обмеження прав споживача на вчасне отримання у визначений спосіб інформації про суми нарахувань та/або заборгованості за спожиті послуги. Обмеження прав споживачів щодо отримання інформації про суми нарахувань та/або заборгованості за отримані</p>

<p>носії. На вимогу або за згодою споживача рахунок може надаватися в електронній формі, у тому числі за допомогою доступу до електронних систем обліку розрахунків споживачів.</p> <p>26. Плата за послугу не нараховується за час перерв, визначених частиною першою статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>послуги.</p> <p>Може призвести до ущемлення інтересів споживачів у вигляді неправомірного нарахування пені за оплату послуг не у встановлений строк та відповідно до фінансових витрат споживачів.</p> <p>Відсутність у договорах права споживача на неоплату вартості послуг за час перерв може призвести до порушення інтересів споживача, та додаткових витрат споживача</p>
<p>27. Споживач має право:</p> <p>3) на відшкодування збитків, завданих його майну, шкоди, заподіяної його життю або здоров'ю внаслідок неналежного надання або ненадання послуг та незаконного проникнення в належне йому житло (інший об'єкт нерухомого майна).</p> <p>4) на усунення протягом строку, встановленого договором або законодавством, виявлених недоліків у наданні послуг;</p> <p>5) на зменшення у встановленому законодавством порядку розміру плати за послуги у разі їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості;</p> <p>6) отримувати від виконавця штраф у розмірі, визначеному договором, за перевищення нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт;</p> <p>7) на перевірку кількості та якості послуг у встановленому законодавством порядку;</p> <p>8) складати та підписувати акти-претензії у зв'язку з порушенням порядку надання послуг, зміною їх споживчих властивостей та перевищенням строків проведення аварійно-відновних робіт;</p> <p>9) без додаткової оплати отримувати інформацію про проведені виконавцем нарахування (з розподілом за періодами та видами нарахувань) та отримані від споживача платежі;</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Ущемлення інтересів споживача через звуження виконавцем послуг обсягу законодавчо встановлених прав споживача, що може мати наслідком недоотримання або позбавлення споживача можливості отримання коштів від виконавця послуг, а саме відшкодування нанесених споживачу збитків, сплати йому штрафів за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт,</p> <p>Може призвести до порушення інтересів споживачів в частині отримання послуги належної якості.</p>

<p>10) розірвання договору про надання послуг за умови попередження про це виконавця не менш як за два місяці до дати розірвання договору та допуску виконавця для здійснення технічного припинення надання послуг;</p> <p>11) отримувати без додаткової оплати від виконавця детальний розрахунок обсягу спожитих послуг між споживачами багатоквартирного будинку (для власників (користувачів) приміщення у будівлі).</p>		
<p>30. Виконавець зобов'язаний:</p> <p>2) вживати заходів до забезпечення питною водою у разі порушення функціонування систем централізованого водопостачання та водовідведення (аварійні ситуації);</p> <p>3) вирішувати питання, пов'язані з порушенням функціонування систем централізованого водопостачання та водовідведення (аварійні ситуації), відповідно до плану оперативних дій із забезпечення споживачів питною водою у відповідному населеному пункті (районі);</p> <p>4) відшкодувати збитки, завдані споживачу внаслідок порушення вимог законодавства у сфері питної води, питного водопостачання та централізованого водовідведення, що сталося з його вини;</p> <p>5) забезпечувати своєчасність надання, безперервність і відповідну якість послуг згідно із законодавством та умовами договору, зокрема шляхом створення системи управління якістю відповідно до національних або міжнародних стандартів;</p> <p>6) без додаткової оплати надавати споживачу в установленому законодавством порядку необхідну інформацію про ціни/тарифи, загальну вартість місячного платежу, структуру цін/тарифів, норми споживання, порядок надання послуг, їх споживчі властивості, а також іншу інформацію,</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Звуження кола законодавчо встановлених обов'язків виконавця послуг може призвести до ущемлення інтересів споживача, в тому числі, у вигляді неотримання послуг або їх отримання не в повному обсязі або неналежної якості, недоотримання або позбавлення споживача можливості отримання коштів від виконавця послуг, а саме відшкодування нанесених споживачу збитків, сплати йому штрафів за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт, позбавлення його права на здійснення перерахунків плати за послуги у відповідності до законодавчо встановленого механізму їх здійснення, що може призвести до необґрунтованих фінансових витрат споживача</p>

<p>передбачену законодавством;</p> <p>7) у міжопалювальний період проводити підготовку об'єктів житлово-комунального господарства до експлуатації в осінньо-зимовий період;</p> <p>8) розглядати у визначений законодавством строк претензії та скарги споживача і проводити відповідні перерахунки розміру плати за послуги в разі їх ненадання, надання не в повному обсязі, несвоєчасно або неналежної якості, а також в інших випадках, визначених договором;</p> <p>10) виплачувати споживачу штраф за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт на об'єктах, що забезпечують надання послуг та перебувають у його власності (користуванні), у розмірі, визначеному договором;</p> <p>11) своєчасно реагувати на виклики споживача, підписувати акти-претензії, вести облік вимог (претензій) споживача у зв'язку з порушенням порядку надання послуг;</p> <p>12) своєчасно та за власний рахунок проводити роботи з усунення виявлених неполадок, пов'язаних з наданням послуг, що виникли з його вини;</p> <p>13) інформувати споживачів про намір зміни цін/тарифів на послуги відповідно до законодавства;</p> <p>14) відшкодовувати збитки, завдані майну, шкоду, заподіяну життю або здоров'ю споживача внаслідок неналежного надання або ненадання послуги та незаконного проникнення в належну йому будівлю (приміщення у будівлі);</p> <p>15) контролювати дотримання установлених міжпіврічних інтервалів для засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузлів комерційного обліку;</p>		
---	--	--

<p>16) прибути на виклик споживача для перевірки якості надання послуги у строк не пізніше ніж протягом однієї доби з моменту отримання відповідного повідомлення споживача;</p> <p>17) самостійно протягом місяця, що настає за розрахунковим періодом, здійснювати перерахунок вартості послуг за весь період їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості відповідно до порядку, визначеного Кабінетом Міністрів України, а також сплачувати споживачеві неустойку (штраф) у розмірі 0,01 відсотка середньодобової вартості споживання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, визначеної за попередні 12 місяців (якщо попередніх місяців нараховується менш як 12 - за фактичний час споживання послуг), за кожен день ненадання послуг, надання їх не в повному обсязі або неналежної якості (за виключенням нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт або періоду, протягом якого відбувалися ліквідація або усунення виявлених неполадок, пов'язаних з отриманням послуг, що виникли з вини споживача).</p>		
<p>34. Виконавець має право обмежити (припинити) надання послуг споживачу в разі непогашення в повному обсязі заборгованості за спожиті послуги протягом 30 днів з дня отримання споживачем попередження від виконавця.</p> <p>Попередження надсилається споживачу рекомендованим листом (з повідомленням про вручення) та за допомогою електронних систем розрахунків споживача (за наявності) або _____.</p> <p>(вказати спосіб)</p> <p>35. Обмеження (припинення) надання послуги здійснюється виконавцем відповідно до частини четвертої статті 26 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».</p> <p>36. Постачання послуг у разі їх обмеження (припинення) відновлюється в повному обсязі</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність зазначеної норми у разі обмеження (припинення) надання послуг позбавляє споживача права бути обізнаним із встановленими законодавством вимогами щодо обмеження (припинення) надання послуг споживачу, способів та строку надіслання споживачу попередження від виконавця та строку, протягом якого після отримання споживачем такого попередження здійснюється виконавцем обмеження (припинення) надання послуг, що може мати наслідком позбавлення можливості споживача скористатись 30 – денним строком для погашення заборгованості та отримувати послуги без їх припинення чи</p>

<p>протягом наступного дня з дати повного погашення заборгованості за фактично спожиті послуги чи з дати укладення угоди про реструктуризацію такої заборгованості.</p>		<p>обмеження, а також надає можливість виконавцю послуг обмежувати (припиняти) надання послуг раніше від встановленого законодавством строку.</p>
<p>Витрати виконавця, пов'язані з відновленням надання послуг споживачу, підлягають відшкодуванню за рахунок споживача відповідно до кошторису витрат на відновлення надання послуг, складеного виконавцем.</p>		<p>Відсутність у зазначених договорах умов Типового договору щодо строку відновлення обмеження (припинення) послуг у разі укладення угоди про реструктуризацію заборгованості може надавати можливість виконавцю послуг затримувати відновлення послуг споживачу.</p>

- (106) Укладення ВУЖКГ м. Березівка у 2024 році та 2025 році зі споживачами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що є діючими, які не відповідають умовам типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених Постановою № 690 (зі змінами), звужує коло прав споживачів та власної відповідальності виконавця послуг за порушення умов цих договорів.
- (107) Таке звуження прав споживача та обов'язків виконавця послуг може ускладнити споживачу доведення факту порушення виконавцем порядку надання послуг та може ускладнити отримання споживачем від виконавця перерахунку вартості послуг за весь період їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості.
- (108) Відповідно до положень статті 179 Господарського кодексу України (далі – ГКУ), яка визначає загальні умови укладання договорів, що породжують господарські зобов'язання, Кабінет Міністрів України, уповноважені ним або законом органи виконавчої влади, державні органи та органи державної влади можуть рекомендувати суб'єктам господарювання орієнтовні умови господарських договорів (примірні договори), а у визначених законом випадках - затверджувати типові договори. При укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі, зокрема типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим державним органом або органом державної влади, коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право конкретизувати його умови.
- (109) Статтею 184 ГКУ регламентовано, зокрема, що укладення господарських договорів на основі типових договорів повинно здійснюватися з додержанням умов, передбачених статтею 179 цього Кодексу, не інакше як шляхом викладення договору у вигляді єдиного документа та відповідно до правил, встановлених нормативно-правовими актами щодо застосування типового договору.
- (110) З огляду на зазначене, ВУЖКГ м. Березівка повинно було укласти договори зі споживачами про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення/централізованого водопостачання відповідно до типових договорів, не відступаючи від їх змісту, тобто не зменшуючи обсягів прав споживача та власної відповідальності за порушення умов цих договорів.
- (111) Дії ВУЖКГ м. Березівка, які полягають в укладенні у 2024 році та 2025 році зі споживачами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого

водовідведення, що є діючими, які не відповідають умовам типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених Постановою № 690 (зі змінами), можуть призвести до ущемлення прав та інтересів споживачів.

7. Антиконтурентні наслідки дій ВУЖКГ м. Березівка

- (112) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (113) Унаслідок укладення ВУЖКГ м. Березівка у 2024 році та січні – червні 2025 році зі споживачами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що є діючими, які не відповідають умовам типових договорів, зменшилися обсяги прав споживачів та власної відповідальності виконавця послуг за порушення умов договору, що може призвести до порушення прав та ущемлення інтересів споживачів.
- (114) Така поведінка ВУЖКГ м. Березівка є можливою лише внаслідок відсутності вибору для споживачів інших виконавців послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. З огляду на зазначене, завдяки ринковій владі ВУЖКГ м. Березівка має можливість нав'язувати споживачам умови договорів, які не передбачені нормами чинного законодавства, для можливості отримання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що може мати наслідком обмеження прав та ущемлення інтересів споживачів послуг.
- (115) Така поведінка притаманна саме монопольному утворенню, оскільки у взаємовідносинах із суб'єктом господарювання, що має монопольну владу, споживачі його послуг знаходяться з ним у нерівних умовах, змушені погоджуватись на всі вимоги та умови для можливості отримання послуг та фактично позбавлені захисту своїх прав та законних інтересів.

8. Неможливість вчинення ВУЖКГ м. Березівка дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (116) Наявність у суб'єкта господарювання монопольного (домінуючого) становища на ринку не є протиправним, однак такий суб'єкт господарювання має усвідомлювати можливість певного обмеження своєї діяльності з точки зору дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, визначати свою поведінку на основі пріоритету прав споживачів та у будь-якому разі не створювати умови, які породжують або можуть породжувати порушення їх прав та ущемлення інтересів.
- (117) Унаслідок укладення ВУЖКГ м. Березівка у 2024 році та 2025 році зі споживачами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що є діючими, які не відповідають умовам типових договорів, тим самим зменшивши обсяги прав споживачів та власної відповідальності як виконавця послуг за порушення умов цих договорів, його привабливість для споживачів могла б різко зменшитися і тому за умов існування значної конкуренції на ринку, необхідною ознакою якої відповідно до абзацу третього статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є можливість вибору у споживачів, ВУЖКГ м. Березівка істотно втратило б свою ринкову частку та, як наслідок, прибуток.

9. Висновки

- (118) Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (119) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем відповідно до пункту 2 статті 50 цього Закону визнається порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (120) Враховуючи, що ВУЖКГ м. Березівка протягом 2024 року та січня – червня 2025 року на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах м. Березівка, села Ланове, Роздол, Вікторівка Березівського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) ВУЖКГ м. Березівка, має ознаки монопольного (домінуючого), дії ВУЖКГ м. Березівка, які полягають в укладенні у 2024 році та 2025 році зі споживачами діючих договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які не відповідають умовам типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (зі змінами), містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення
- (121) Згідно з частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 із змінами, адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Виробничому управлінню житлово-комунального господарства м. Березівка (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація, доступ до якої обмежено*)) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, викладені у цих рекомендаціях, зокрема шляхом:

- укладення із споживачами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у відповідності до вимог чинної редакції типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого

водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (зі змінами);

- інформування споживачів, з якими укладено договори про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, умови яких не відповідають типовим договорам, про можливість переукладання та/або внесення змін у відповідності до типових договорів.

Зазначаємо, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень цих рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України не розпочинатиме провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **упродовж двох місяців з дня їх отримання** з наданням документів, підтверджуючих виконання рекомендацій.

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО